

POLITICI DE INTEGRARE SOCIALĂ A MIGRANȚILOR ÎN CANADA*

Ana-Daniela FARCAȘ

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Facultatea de Litere, Baia Mare

Social Integration Policies for Migrants in Canada

Abstract: Following the removing of visa requirement for Romanian citizens wishing to arrive in Canada, a growing number of fellow countrymen are considering migrating to the North American state. An immigrant integration model, with extensive experience in this field, Canadian integration policies demonstrate how this process is possible, by changing the perception of the immigrants' place in society and by redefining the role that the state must play in implementing integration policies.

Keywords: *immigration policies, immigrants, citizenship, rights, refugees*

În țările care practică politici interne favorabile multiculturalismului, fenomenul migrator este văzut ca o soluție la o serie de probleme cum ar fi îmbătrânirea populației și scăderea natalității, dar și ca un mijloc eficient de ocuparea locurilor de muncă disponibile, care are ca efect impulsivitatea economiei.

În cazul Canadei, cu toate că acest stat nu are un program de primire a imigranților la fel de celebru ca Loteria Vizelor din Statele Unite, funcționează un program ce administrează migrația și care are una din cele mai mari rate de succes din lume. În ciuda acestui fapt, și canadienii se confruntă cu o serie de probleme, cum ar fi: sistemul medical, accesul imigranților la locuințe, problemele generate, în principal, de necunoașterea sau cunoașterea insuficientă a limbilor oficiale din Canada, de unele dificultăți de natură religioasă, dar și de aspecte legate de transport¹. O altă problemă este dificultatea de a-i determina pe migranți să se stabilească pe teritoriul întregii țări. S-a observat că aceștia preferă cu predilecție să se

*ACKNOWLEDGEMENT: This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Research and Innovation, CCCDI – UEFISCDI, project number PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0116, within PNCDI III

¹<https://www.immigration.ca/canada-can-integrate-new-immigrants>, accesat în 26.11.2018, ora 20:09

stabilească, după sosire, în principalele zone urbane ale Canadei: Montreal, Toronto și Vancouver. „Provocarea de a face ca noii veniți să se disperseze în întreaga țară nu este nouă și necesită o gândire cuprinzătoare comună, la nivel federal, provincial și local.”² În acest sens, fiecare provincie trebuie să ofere informații detaliate în legătură cu metodele utilizate pentru adaptarea mai rapidă a imigranților la ritmul de viață canadian, astfel încât să le asigure acestora o primire mai bună. Guvernanții sugerează o serie de posibile politici pentru retenția migranților stabiliți într-o provincie, astfel încât aceștia să nu se mute în zonele urbane aglomerate: credite pe termen scurt pentru taxele noilor rezidenți, oferte pentru achiziționarea de terenuri sub prețul pieței (în cazul zonelor mai îndepărtate), scutirea condiționată a impozitelor pe proprietate ș.a.. Conform site-ului www.immigration.ca, guvernul liberal, care se află la conducerea Canadei, a implementat, în ultimii ani, o serie de măsuri care să ajute în procesul de integrare, printre care:

- candidații pentru procesul de imigrare au șansa de a obține un punctaj mai mare la scoring-ul de calificare pentru migrație dacă au în Canada o rudă, acest fapt facilitând mult integrarea;
- tot la scoring-ul de calificare a fost redus numărul punctelor pentru cei care posedă o ofertă pentru un loc de muncă după sosirea în Canada. Reducerea acestor puncte este și în favoarea altor criterii, cum ar fi nivelul de educație și nivelul de experiență, pe considerentul că, pe termen lung, procesul de integrare e mai facil pentru persoanele mai experimentate și mai calificate;
- o serie de provincii canadiene solicită candidaților un plan de stabilire în zonele în care intenționează să migreze;
- înaintea procesului de migrare candidații sunt consiliați, în acest timp întocmindu-se și o evaluare a nevoilor lor (un plan de acțiune). Astfel, fiecare persoană consiliată primește planul comunității în care se va deplasa și informații privind localizarea instituțiilor unde se pot adresa pentru a primi ajutor. Consilierea e gratuită, se efectuează online, iar candidații pot beneficia de ajutorul unui mentor sau al unui consilier din zona respectivă, care să-i ajute cu demersurile necesare pentru găsirea unei locuințe sau pentru angajare: întocmirea CV-ului și a scrisorilor de intenție specifice țării. Tot aici se inițiază crearea unei rețele de parteneri pentru a facilita înscrierea copiilor migranților în unitățile de învățământ.

Prin Programul Canadian de Integrare a Imigrantului (CIIP), lansat în 2007, se asigură toate aceste servicii, procentul de angajare a nou-veniților fiind de 86% în prima jumătate de an de la sosire³. E încurajat

²*Ibidem.*

³ Conform <https://www.newcomersuccess.ca/>, accesat în 26.11.2018, ora 20:30

antreprenoriatul și investițiile pentru imigranți, în acest scop existând mai multe opțiuni (mai ales în Quebec, unde se derulează și cele mai populare programe de acest gen).

Printre riscurile la care sunt cel mai des expuși migranții nou sosiți se numără și rata mai crescută a șomajului în cadrul acestui eșantion al populației (o medie de 11,2%, comparativ cu 5,8%, cât e rata șomajului pentru cei născuți în Canada⁴). Această rată este, însă, în scădere; un alt pericol reprezentat de posibilitatea crescută ca aceștia să ajungă să lucreze în funcții pentru care sunt supra-calificați, întrucât calificările lor din țara de origine nu sunt recunoscute în Canada.

În ciuda greutăților cu care s-ar putea confrunta, migranți din toate colțurile lumii aleg drept țară de destinație Canada, având în vedere politicile favorabile și sprijinul care li se acordă. Printre planurile guvernării liberale de aici, se pune un accent important pe creșterea cotelor privind numărul imigranților care urmează să fie primiți în anii următori.

Fostul ministru al imigrației din Canada, John McCallum, a produs o serie de schimbări pe plan intern prin strategia pe care a abordat-o: peste 40.000 de refugiați sirieni au fost primiți în țară; s-a stabilit ca obiectiv creșterea numărul imigranților pe anul 2017 (la 300.000); un număr impresionant de imigranți au intrat în Canada prin programul Express Entry⁵, ce oferă rezidență permanentă aplicanților care îndeplinesc criteriile necesare⁶. Ahmed Hussen, actualul ministru al imigrației, consideră că e necesară implementarea anumitor măsuri pentru ca sistemul să funcționeze mai bine. Astfel, nou-veniții trebuie selectați în funcție de nevoile localităților și a provinciilor (forța de muncă necesară în diferitele provincii și localități diferă, atât ca număr, cât și ca specializare). Creșterea veniturilor acestei categorii a populației se poate realiza mai ușor dacă înainte de sosirea în Canada ei au deja un loc de muncă pre-aranjat dinainte de migrare. Așadar, se va pune accent și pe acest lucru atunci când se va face selectarea aplicațiilor. Se așteaptă modificări la *Programul muncitorilor străini temporari* (Temporary Foreign Worker Program), care să ușureze procesul de obținere a rezidenței pentru angajații străini ce lucrează cu contracte de muncă pe perioadă determinată și doresc să se stabilească în Canada. Muncitorii calificați pot, din iunie 2017, să beneficieze de un nou program pentru obținerea vizei și a permisului de muncă în două săptămâni (programul se numește *Global Talent Stream*), reducându-se timpul pentru

⁴<https://www.immigration.ca/report-calls-quebec-better-integrate-new-immigrants>, accesat în 26.11.2018, ora 21:05

⁵<https://www.immigration.ca/canada-immigration-key-building-nation-hussen>, accesat în 26.11.2018, ora 21:12

⁶<https://www.immigration.ca/express-entry-immigration-2018>, accesat în 26.11.2018, ora 21:43

procesarea aplicațiilor⁷. Companiile înscrise în program sunt condiționate să „creeze locuri de muncă pentru canadieni și să instruiască”⁸, dar sunt asistate în procesul de angajare prin serviciile oferite de programul amintit (se selectează muncitorii eligibili pentru fiecare companie înscrisă, iar muncitorii eligibili pot obține permisul de muncă în 10 zile). Printre beneficiarii viitoarelor programe de stimulare a imigranților de a veni în Canada se vor afla și studenții străini, care vor fi recrutați în număr mai mare⁹.

În plus, există o serie de publicații adresate imigranților, cu articole dedicate lor, care răspund celor mai diverse întrebări pe care le-ar putea avea, un exemplu în acest sens fiind revista *Canadian Immigrant*¹⁰, care are și pagină de Facebook pe care sunt postate link-uri către articolele cele mai reprezentative, de la târguri de locuri de muncă, până la expoziții de artă ale imigranților sau informații financiare. Revista acoperă o serie de tematici esențiale noilor veniți, cele mai importante fiind: povești de succes, oportunități de angajare, cariere și educație, locuințe, afaceri. Un alt exemplu îl constituie *The Canadian Magazine of Immigration*, o revistă online ce oferă informații tuturor celor interesați să migreze în Canada. Pe lângă site-ul online, publicația are și un canal YouTube dedicat: <https://www.youtube.com/user/canadaimmigrants>.

În ceea ce privește imigranții de origine română, după ridicarea obligativității vizelor în luna decembrie 2017, 232 de persoane au solicitat azil în Canada până în luna februarie 2018¹¹. Până în luna mai 2018, numărul românilor ce au solicitat azil aici a crescut la 1022 persoane¹². Au început să apară critici din partea partidului conservator în legătură cu ridicarea obligativității vizelor pentru români. Asta după ce, în urma creșterii solicitanților români de azil, a crescut și numărul infracțiunilor comise de aceștia (e vorba, de exemplu, despre cazuri precum acela al românilor de etnie rromă care cerșesc). Aceste aspecte negative au condus la discuții legate de reintroducerea obligativității vizelor, precum și la implementarea unor măsuri, între care fixarea unei limite (care nu a fost

⁷⁷<https://www.immigration.ca/global-talent-stream-2-week-canada-visa-application-processing>, accesat în 26.11.2018, ora 22:16

⁸*Ibidem*.

⁹ Harris, Kathleen, "Strengthen immigrant integration strategy or risk public backlash, experts warn", <https://www.cbc.ca/news/politics/canada-immigration-levels-2018-1.4370681>, postat în 29.10.2017, accesat în 27.11.2018, ora 20:27

¹⁰<https://canadianimmigrant.ca/>, accesat în 27.11.2018, ora 20:33

¹¹ Dickson, Janice, "Nearly 300 Romanians have claimed asylum in Canada, officials", <https://ipolitics.ca/2018/02/15/nearly-300-romanians-claimed-asylum-canada-officials/>, publicat în 15.02.2018, ora 2:32 pm, accesat în 27.11.2018, ora 20:42

¹² Luca, Ana Maria, "Spike in Romanian-Linked Crime Worries Canada", <http://www.balkaninsight.com/en/article/romanian-immigration-sparks-new-worries-in-canada-06-14-2018>, publicat în 18.06.2018, accesat în 27.11.2018, ora 20:55

divulgată de către Comitetul de imigrație canadian) pentru numărul solicitanților de azil români. S-au modificat și regulile pentru imigrarea românilor. Astfel, din 5 iunie 2018, aceștia trebuie să posede un pașaport electronic biometric pentru a putea aplica pentru o autorizație electronică de călătorie (Electronic Travel Authorisation), pașapoartele care nu conțin date biometrice nemaifiind acceptate¹³ fără viză de intrare¹⁴.

În articolul *Immigration and Integration in Canada*, publicat în 2008, Mary Liston și Joseph Carens evidențiază modul în care politicile Canadei s-au schimbat de-a lungul anilor în ceea ce privește integrarea imigranților. Autorii consemnează faptul că cel mai mare influx de imigranți de care Canada a avut parte a avut loc în perioada 1896-1914. Aceștia au avut un rol esențial în dezvoltarea economiei, a agriculturii și a industriei. În acea perioadă, mulți imigranți au fost priviți ca mână de lucru ieftină, contractele de lucru cu care au fost angajați limitându-le drepturile cetățenești, în procesul de selectare și admitere al acestora fiind evidente anumite preferințe rasiale¹⁵ care i-au descurajat imigranții proveniți din Asia, dar și pe cei afro-americieni.

Numărul imigranților a scăzut în perioada Primului război mondial, dar și după terminarea acestuia. Politica privind admiterea imigranților a fost în continuare foarte restrictivă, nu doar față de imigranții de origine asiatică (care au fost împiedicați să intre datorită Actului de excluziune din 1921). Aceste politici restrictive s-au datorat, în mare parte, marii crize economice ce a urmat războiului, și au continuat în anii '30, perioada fiind caracterizată prin deportarea a mii de imigranți. Politica privind imigranții a rămas ostilă până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Odată cu acesta, imigranții italieni, japonezi și germani au avut de suferit cel mai mult, fiind persecutați, întemnițați, deposedați de proprietăți. S-a încercat chiar deportarea lor (în cazul celor de origine japoneză), datorită faptului că erau percepuți ca inamici ai Canadei¹⁶. În ultimii ani, aceste comunități de imigranți au primit contribuții guvernamentale, ceremonii compensatorii sau compensații individuale pentru nedreptățile pe care le-au suferit în perioada de până în anii '60.

Perioada cuprinsă între anii '60-'90 a fost caracterizată de importante schimbări în ceea ce privește politica privind imigranții. Au fost acceptați, în

¹³ Marica, Irina, "New rules for Romanians who want to travel to Canada", <https://www.romania-insider.com/rules-romanians-canada/>, publicat în 06.06 2018, accesat în 27.11.2018, ora 21:17

¹⁴ Bell, Stewart, "Intelligence report links growth of organized crime with end of Romanian visa requirement", <https://globalnews.ca/news/4270171/intelligence-report-organized-crime/>, publicat în 13.06. 2018, ora 8:00, accesat în 27.11.2018 , ora 21:28

¹⁵ Mary Liston, Joseph Carens, "Immigration and Integration in Canada", în Atsushi Kondo ed, *Migration And Globalisation: Comparing Immigration Policy In Developed Countries*, Ed. Akashi Shoten, Tokyo, 2008, p.207

¹⁶*Ibidem*.

număr mare, imigranți din Europa de Vest (în special din Marea Britanie), dar și din Europa de Sud (Italia, Portugalia, Grecia), renunțându-se la politica rasistă și evidențiindu-se rolul pozitiv jucat de către imigranți în economia Canadei. Sistemul de evaluare a imigranților pe baza punctelor acordate în funcție de criterii precum: vârsta, educația, membri ai familiei ce domiciliază în Canada, cunoașterea limbilor oficiale, compatibilitatea cu nevoile din piața muncii, datează din 1962, iar din 1967 este inclus în reglementările privind imigrația¹⁷. Sistemul bazat pe puncte a fost dublat de o politică de reunire a familiilor în cazurile în care soțul/soția sau copiii minori solicitau reunirea cu un cetățean cu rezidență canadiană.

În 1976 a fost adoptată o nouă lege a imigrării, iar în 1982 a fost adoptată Carta canadiană a drepturilor și libertăților. În fiecare dintre acestea, mobilizarea imigranților, a instituțiilor religioase și non-guvernamentale, activismul etno-politic, au jucat un rol crucial în definirea unei politici deschise, favorabile imigrării¹⁸. Liston și Carens subliniază importanța Cartei pentru drepturile acordate rezidenților, aceleași cu ale cetățenilor canadieni, și anume:

- egalitate în drepturi și protecție conform legii, fără discriminare;
- dreptul de a se muta, de a-și câștiga existența sau de a-și stabili rezidența în orice provincie canadiană;
- dreptul conform căruia Carta să fie „interpretată într-o manieră consistentă cu păstrarea și îmbunătățirea moștenirii multiculturale a canadienilor”¹⁹.

Un curent anti-imigrare a apărut din nou la începutul anilor '90, odată cu emergența Partidului Reformator, ideile acestuia fiind continuate apoi de către conservatori. Aceste idei nu au avut, însă, în Canada, un ecou răsunător, și nici o urmare negativă importantă.²⁰ Astfel, rata imigranților a rămas stabilă în această perioadă, cu o medie de 225.000 de persoane, pentru ca la începutul anilor 2000, aceasta să crească până la o medie de 262.000.

Între 2006 și 2011, aproximativ 1.163.000 de persoane născute înafara granițelor Canadei s-au stabilit aici, acest număr reprezentând 3,5% din totalul populației canadiene²¹. După cum reiese dintr-o statistică efectuată de

¹⁷*Ibidem*.

¹⁸*Ibidem*.

¹⁹ Canadian Charter of Rights and Freedoms 1982, <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/const/page-15.html>, modificată în 03.12.2018, accesată în 08.12.2018, ora 21:53

²⁰ Mary Liston, Joseph Carens, "Immigration and Integration in Canada", în Atsushi Kondo ed, *Migration And Globalisation: Comparing Immigration Policy In Developed Countries*, Ed. Akashi Shoten, Tokyo, 2008, p.207

²¹ "Immigrant and Ethnocultural Diversity in Canada", <https://www12.statcan.gc.ca/nhs-enm/2011/as-sa/99-010-x/99-010-x2011001-eng.cfm>, modificat 25.07.2018, accesat în 08.12.2018, ora 22:26

Statistics Canada referitoare la diversitatea etnoculturală în Canada, majoritatea populației născută în altă parte decât Canada s-a stabilit în patru provincii, care sunt și cele mai populate: Ontario, British Columbia, Quebec și Alberta. În recensământul din 2011, procentul celor ce s-au identificat ca făcând parte dintr-un grup minoritar a fost de 19,1% , din care 65,1% au sosit în Canada în calitate de imigranți²². În perioada 2000-2017, numărul imigranților sosiți a fost, în medie, de 252.357 de persoane, cu un vârf de 323.170 în anul 2016²³. Planul de imigrare pentru perioada 2018-2020, elaborat de guvernul canadian, a estimat un număr de 310.000 de noi rezidenți permanenți în 2018, 330.000 în 2019 și 340.000 în 2020, cifrele cuprinzând imigranți din toate cele patru categorii: economică, familială, refugiați și persoane protejate, categoria umanitară²⁴.

Unul din lucrurile care fac integrarea mai ușoară în Canada este faptul că imigranții se bucură, încă de la sosire, de aproape aceleași drepturi ca și cetățenii canadieni, cu trei mari excepții²⁵:

- numai cetățenii au drept de vot și pot să dețină funcții publice;
- cetățenii canadieni au întâietate pentru a deține funcții în serviciul public federal;
- imigranții sau rezidenții care au fost găsiți vinovați de o infracțiune ce se pedepsește cu închisoare pe o perioadă de minim doi ani sunt deportați, chiar dacă au trăit în Canada din copilărie.

Cetățenia se obține relativ ușor, iar la procesul de integrare contribuie și faptul că toți copiii născuți aici devin automat cetățeni canadieni, indiferent dacă părinții au sau nu cetățenie. Se acceptă naționalitățile multiple, deci un cetățean al altui stat poate solicita cetățenie canadiană. În vederea aplicării pentru cetățenie există o serie de condiții ce trebuie îndeplinite²⁶:

- în calitate de rezident, persoana interesată de obținerea cetățeniei trebuie să fi stat, fizic, în Canada, cel puțin 1095 de zile (3 ani) în cei cinci ani dinainte de aplicarea pentru cetățenie;

²²*Ibidem*.

²³ "Number of immigrants in Canada from 2000 to 2017 (in 1,000)", <https://www.statista.com/statistics/443063/number-of-immigrants-in-canada/>, postat în 2018, accesat în 09.12.2018, ora 17:45

²⁴ "Notice – Supplementary Information 2018-2020 Immigration Levels Plan", <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/news/notices/supplementary-immigration-levels-2018.html>, modificat în 01.11.2017, accesat în 09.12.2017, ora 18:01

²⁵ Mary Liston, Joseph Carens, "Immigration and Integration in Canada", în Atsushi Kondo ed, *Migration And Globalisation: Comparing Immigration Policy In Developed Countries*, Ed. Akashi Shoten, Tokyo, 2008, p.207

²⁶ "Application for Canadian Citizenship: Adults", <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/application/application-forms-guides/application-canadian-citizenship-adults.html>, modificat în 03.07.2018, accesat în 09.12.2018, ora: 19:11

- candidatul trebuie să fi plătit impozite pe venituri în perioada celor trei ani în care a stat efectiv pe teritoriul țării;
- cunoașterea limbii engleze sau a celei franceze, la un nivel la care să poată să înțeleagă și să se facă înțeles;
- să facă dovada cunoștințelor obligatorii pe care trebuie să le aibă despre Canada, despre responsabilitățile și avantajele de a fi cetățean canadian.

Desigur, există și interdicții care privesc în special cazierul candidatului sau posibilitatea ca acesta să nu fi respectat anumite proceduri obligatorii în perioada în care a fost rezident.

Ca stat a cărui politică rezidă pe încurajarea multiculturalismului, Canada a depus eforturi pentru integrarea imigranților, dar și pentru cea a refugiaților ce caută aici o a doua casă. Cea mai importantă schimbare care s-a produs în modul de lucru cu imigranții constă în faptul că accentual a trecut de pe comunitățile entice, care aveau înainte cea mai mare responsabilitate pentru a-i face pe nou-veniți să se simtă bine-veniți, pe umerii statului. Statul și-a asumat mai multe responsabilități, ușurând sarcina comunităților: a acordat fonduri pentru a înlesni accesul la cursurile de limbă destinate străinilor, pentru obținerea unei locuințe, pentru facilitarearealizării unui CV canadian (bazat pe experiența fiecărei persoane carevrea să se integreze, astfel încât să poată obține cât mai repede un loc de muncă).

Imigranții nou veniți, chiar și refugiații care sunt primiți, mai întâi, la adăposturile temporare, beneficiază de îngrijire medicală și pot să-și trimită gratuit copiii la școlile publice, așa cum au dreptul și cetățenii canadieni²⁷.

În ciuda eforturilor depuse de statul Canadian pentru ca integrarea să fie un proces de cât mai scurtă durată, există și o serie de aspecte negative, scoase în evidență în ultimii ani, printre care veniturile mai mici pe care le câștigă imigranții, comparativ cu cetățenii.

După cum subliniază și Theodor Tudoroiu, imigranții români cu studii superioare care au ajuns în Canada s-au confruntat cu nerecunoașterea diplomelor aferente studiilor superioare efectuate în România. Procentul cel mai mare al românilor care au ajuns să lucreze în domeniul în care au avut calificare (5-10%) au fost specializați în domeniul programării computerelor, fiind specializați în IT sau în domeniul ingineriei (în cazul cărora diplomele puteau fi echivalate chiar înainte de a părăsi România, contra cost, de către Ordinul Quebec al Inginerilor)²⁸. Imposibilitatea de a lucra în domeniul în care s-au specializat, se datorează în parte și

²⁷ Sigal Samuel, 'There's a Perception That Canada Is Being Invaded', <https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/05/theres-a-perception-that-canada-is-being-invaded/561032/>, postat în 26.05.2018, accesat în 09.12.2018, ora 19:18

²⁸ Theodor Tudoroiu, "The Changing Patterns of Romanian Immigration to Canada", in *Journal of Identity and Migration Studies*, volum 1, nr. 2, 2007, p. 27

necesității vechimii în muncă, în domeniul respectiv, de cel puțin un an în Canada. În lipsa vechimii de muncă în Canada, imigranții români proaspăt sosiți se văd nevoiți să accepte slujbe sub nivelul lor de pregătire. Cu siguranță acesta nu e doar cazul emigranților români. Situația e aceeași pentru toți, deci nu e de mirare că imigranții câștigă venituri mai mici decât cetățenii canadieni, care au întâietate la angajare.

Criticile se referă și la imaginea pe care Canada dorește să o proiecteze despre sine, anume cea de stat umanitar. Unii autori afirmă că nu aceasta este realitatea²⁹, Canada folosind o politică de disimulare, sistemul de puncte bazându-se pe calificările de care e nevoie în Canada și nu pe umanitarism. În cazul celorlalte categorii de imigranți, cum ar fi reuniunea familială, un membru al familiei stabilit aici trebuie să își asume responsabilitatea de a asigura traiul membrilor din familie proaspăt sosiți, ceea ce nu are legătură cu umanitarismul statului canadian. Pentru imigranții ce intră la categoria refugiați, spune Adnan Khan, jurnalist canadian ce a analizat această problemă, cifrele sunt înșelătoare, deoarece reflectă doar numărul refugiaților înregistrați oficial, nu și pe al celor care au venit pe cont propriu (deși datorită localizării geografice a Canadei, numărul acestora nu e mare). Dar, subliniază el, numărul refugiaților primiți de Canada pălește în fața numărului de refugiați sirieni primiți de țări europene precum Germania sau Suedia. Aceeași problemă e subliniată și referitor la numărul refugiaților haitieni și nigerieni, ce trec granița dinspre Statele Unite, venind în Canada în număr mai mare decât cei proveniți din Siria, Afganistan sau Irak. Aici contribuie, desigur, și politica de descurajare a imigranților, dusă de administrația Trump. Sigal Samuel atrage atenția asupra faptului că solicitările de azil din partea refugiaților nigerieni și a celor haitieni au fost aprobate într-un procent mult mai mic (doar 9% pentru haitieni și 34% pentru nigerieni) față de solicitările sirienilor (84%)³⁰. Opinia publică și partidele de extremă dreaptă îi percep pe imigranții de origine haitiană și nigeriană ca neavând aceleași drepturi ca ale celor sirieni, făcându-se comparație între situațiile acestora. Aceasta stârnește sentimente de nesiguranță, ca și cum „Canada ar fi invadată”. Așadar, în ciuda politici de renunțare la rasism, se observă că acesta, totuși, persistă, chiar dacă oficialitățile încearcă să ofere o imagine imaculată asupra practicilor privind integrarea imigranților.

Nu se poate contesta faptul că sistemul canadian are și puncte slabe, la care s-ar mai putea lucra. Însă nici nu se poate neglija că în momentul de

²⁹ Adnan R. Khan, "Canada's immigration system is no kinder than America's", <https://www.macleans.ca/opinion/canadas-immigration-system-is-no-kinder-than-americas/>, postat în 11.08.2017, accesat în 09.12.2018, ora 19:26

³⁰ Sigal Samuel, 'There's a Perception That Canada Is Being Invaded', <https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/05/theres-a-perception-that-canada-is-being-invaded/561032/>, postat în 26.05.2018, accesat în 09.12.2018, ora 19:40

față e unul din cele mai succes sisteme de integrare a imigranților. Exemplul politicilor canadiene în acest sens ar trebui urmat, având în vedere vechimea lui și rata mare de succes de care se bucură și în prezent. Modelul canadian demonstrează că, în ciuda faptului că în același teritoriu trăiesc un număr mare de cetățeni de etnii din cele mai diverse, traiul în comun e posibil, în condiții favorabile tuturor.

Bibliografie

- ***, "Application for Canadian Citizenship: Adults",
<https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/application/application-forms-guides/application-canadian-citizenship-adults.html>
- ***, "Immigration and Ethnocultural Diversity in Canada",
<https://www12.statcan.gc.ca/nhs-enm/2011/as-sa/99-010-x/99-010-x2011001-eng.cfm>
- ***, "Notice – Supplementary Information 2018-2020 Immigration Levels Plan",
<https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/news/notices/supplementary-immigration-levels-2018.html>
- ***, "Number of immigrants in Canada from 2000 to 2017 (in 1,000)",
<https://www.statista.com/statistics/443063/number-of-immigrants-in-canada/>
- Adnan R. Khan, "Canada's immigration system is no kinder than America's",
<https://www.macleans.ca/opinion/canadas-immigration-system-is-no-kinder-than-americas/>
- Bell, Stewart, "Intelligence report links growth of organized crime with end of Romanian visa requirement",
<https://globalnews.ca/news/4270171/intelligence-report-organized-crime/>
- Canadian Charter of Rights and Freedoms 1982, <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/const/page-15.html>
- Dickson, Janice, "Nearly 300 Romanians have claimed asylum in Canada, officials", <https://ipolitics.ca/2018/02/15/nearly-300-romanians-claimed-asylum-canada-officials/>
- Harris, Kathleen, "Strengthen immigrant integration strategy or risk public backlash, experts warn", <https://www.cbc.ca/news/politics/canada-immigration-levels-2018-1.4370681>
- <https://canadianimmigrant.ca/>
- <https://www.immigration.ca/canada-can-integrate-new-immigrants>
- <https://www.immigration.ca/canada-immigration-key-building-nation-hussen>
- <https://www.immigration.ca/express-entry-immigration-2018>

<https://www.immigration.ca/global-talent-stream-2-week-canada-visa-application-processing>

<https://www.immigration.ca/report-calls-quebec-better-integrate-new-immigrants>

<https://www.newcomersuccess.ca/>

Luca, Ana Maria, "Spike in Romanian-Linked Crime Worries Canada",
<http://www.balkaninsight.com/en/article/romanian-immigration-sparks-new-worries-in-canada-06-14-2018>

Marica, Irina, "New rules for Romanians who want to travel to Canada",
<https://www.romania-insider.com/rules-romanians-canada/>

Mary Liston, Joseph Carens, "Immigration and Integration in Canada", în Atsushi Kondo ed, *Migration And Globalisation: Comparing Immigration Policy In Developed Countries*, Ed. Akashi Shoten, Tokyo, 2008

Sigal Samuel, "There's a Perception That Canada Is Being Invaded",
<https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/05/theres-a-perception-that-canada-is-being-invaded/561032/>

Sigal Samuel, "There's a Perception That Canada Is Being Invaded",
<https://www.theatlantic.com/international/archive/2018/05/theres-a-perception-that-canada-is-being-invaded/561032/>

Theodor Tudoroiu, "The Changing Patterns of Romanian Immigration to Canada",
in *Journal of Identity and Migration Studies*, volum 1, nr. 2, 2007.